

สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป

เล่ม ๕ อักษร L-O

ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป เล่ม ๕ อักษร L-O ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม
ราคาเล่มละ ๕๐๐ บาท

ราชบัณฑิตยสถานสงวนลิขสิทธิ์

ราชบัณฑิตยสถาน

สนามเสือป่า เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐

โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ ต่อ ๕๐๐๑, ๕๐๑๖

www.royin.go.th

e-mail : ripub@royin.go.th

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ราชบัณฑิตยสถาน.

สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป เล่ม ๕ อักษร L-O

ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. - - พิมพ์ครั้งที่ ๑ - -

กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๑

๘๙๖ หน้า

๑. ยุโรป- -ประวัติศาสตร์- -สารานุกรม I. ชื่อเรื่อง.

๘๔๐.๐๓

ISBN 978-974-287-672-2

แบบปก : อาคม คงทน

พิมพ์ที่

บริษัท ทีฟิล์ม จำกัด

๑๐๑/๗๒๔ ถนนรัตนานิเบศร์ ตำบลไทรม้า อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๙๘๕ ๙๖๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๒๔ ๕๘๗๓

คำนำ

ราชบัณฑิตยสถานได้จัดพิมพ์หนังสือชุดสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ซึ่งเป็นสารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาออกมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ภูมิภาคยุโรป สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ภูมิภาคอเมริกา และสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ภูมิภาคเอเชีย โดยมีคณะกรรมการจัดทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลของแต่ละภูมิภาคเป็นผู้ดำเนินงาน

หนังสือสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป อักษร L-O นี้ เป็นเล่มที่ ๕ ของหนังสือชุดสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป หลังจากที่ราชบัณฑิตยสถานได้จัดพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว คือ สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : ยุโรป เล่ม ๑ อักษร A-B จำนวน ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรก ใน พ.ศ. ๒๕๓๑ ครั้งที่ ๒ ใน พ.ศ. ๒๕๔๒ และครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๔๗ สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : ยุโรป เล่ม ๒ อักษร C-D จำนวน ๒ ครั้ง คือ ครั้งแรก ใน พ.ศ. ๒๕๓๗ ครั้งที่ ๒ ใน พ.ศ. ๒๕๔๔ สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : ยุโรป เล่ม ๓ อักษร E-G ใน พ.ศ. ๒๕๔๓ และสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : ยุโรป เล่ม ๔ อักษร H-K ใน พ.ศ. ๒๕๔๖ ส่วนหนังสือสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : ยุโรป เล่ม ๕ อักษร L-O ฉบับราชบัณฑิตยสถานนี้ ประกอบด้วยคำต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมประวัติศาสตร์ บุคคลสำคัญ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ชื่อประเทศ เมืองสำคัญ สนธิสัญญา พรรคการเมือง การประชุม ความตกลง โครงการสำคัญ และการสงคราม รวมจำนวน ๑๗๔ คำ

ราชบัณฑิตยสถานขอขอบคุณคณะกรรมการจัดทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ภูมิภาคยุโรป ที่ได้เสียสละกำลังกาย กำลังสติปัญญา และเวลาอันมีค่าเพื่อสร้างสรรค์ผลงานนี้ และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่ได้ช่วยเขียนคำอธิบายศัพท์ ตลอดจนให้ความร่วมมือในการค้นคว้าข้อมูล จนทำให้งานนี้สำเร็จลงด้วยดี.

(ศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช)

นายกษัตริย์ราชบัณฑิตยสถาน

ราชบัณฑิตยสถาน

สิงหาคม ๒๕๕๑

คำชี้แจง

ของคณะกรรมการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ภูมิภาคยุโรป

๑. ความเป็นมา

งานทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ประวัติศาสตร์ ซึ่งต่อมาได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้เปลี่ยนแปลงสภาพเป็น คณะกรรมการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ทั้งคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ประวัติศาสตร์และคณะกรรมการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์ได้ดำเนินงานโดยแบ่งหน้าที่กันทำงานเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มประวัติศาสตร์ไทยและกลุ่มประวัติศาสตร์สากล แต่เนื่องจากงานของแต่ละกลุ่มมีขอบข่ายกว้างขวางและไม่อาจนำมาพิจารณาร่วมกันได้ ราชบัณฑิตยสถานจึงเสนออนุมัติคณะรัฐมนตรีปรับปรุงคณะกรรมการนี้ เป็น คณะกรรมการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลคณะหนึ่ง และคณะกรรมการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์ไทยอีกคณะหนึ่ง คณะรัฐมนตรีลงมติเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ คณะกรรมการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลได้พิจารณาจัดทำคำอธิบายศัพท์ประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ ภูมิภาคยุโรปก่อน และได้จัดพิมพ์หนังสือสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป เล่ม ๑ อักษร A-B ขึ้นเป็นเล่มแรกใน พ.ศ. ๒๕๓๑

ต่อมา ราชบัณฑิตยสถานได้เสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเปลี่ยนแปลงสภาพและวิธีดำเนินงานบางประการของคณะกรรมการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลเพื่อให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น โดยขอเปลี่ยนแปลงสภาพเป็น คณะบรรณาธิการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล และให้คณะกรรมการนี้ แบ่งกันภายในเป็น ๓ กลุ่ม เพื่อให้แยกกันทำงานไปพร้อม ๆ กันคือ กลุ่มบรรณาธิการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ภูมิภาคยุโรป กลุ่มบรรณาธิการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ภูมิภาคอเมริกา และกลุ่มบรรณาธิการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ภูมิภาคเอเชีย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ดังนั้น งานทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลจึงได้ดำเนินไปพร้อม ๆ กันทั้ง ๓ ภูมิภาค

ราชบัณฑิตยสถานได้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลอีก ๕ ครั้ง คือเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔, วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕, วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖, วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐, วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔, ต่อมา ราชบัณฑิตยสถานได้มีการปรับปรุงคณะกรรมการวิชาการอีก ๓ ครั้งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ คือ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๖ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และครั้งล่าสุดโดยคำสั่งที่ ๑๕๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่องยกเลิกและแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการ กองธรรมศาสตร์และการเมือง สำหรับคณะกรรมการจัดทำสารานุกรมประวัติศาสตร์สากล ภูมิภาคยุโรป ชุดปัจจุบันประกอบด้วย

๑.	นางเพ็ญศรี	ตึก	ประธานคณะกรรมการ
๒.	นางสาวชาคริต	ชุ่มวัฒนะ	บรรณาธิการ
๓.	นางเพ็ญแข	คุณาเจริญ	บรรณาธิการ
๔.	นางวิมลวรรณ	ภัทโรดม	บรรณาธิการ
๕.	นายสัจชัย	สุวังบุตร	บรรณาธิการ
๖.	นางสาวสุจิตรา	วุฒิสถียร	บรรณาธิการ
๗.	นายอนันต์ชัย	เลาะห์พันธุ์	บรรณาธิการ
๘.	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา		บรรณาธิการ
๙.	ผู้อำนวยการกองธรรมศาสตร์และการเมืองหรือผู้แทน (นางสาวศิริพร อินทรเชียรศิริ)		บรรณาธิการ
๑๐.	นางสาวนฤมล	บุญแต่ง	บรรณาธิการและเลขานุการ
๑๑.	นางสาวปิยรัตน์	อินทร์อ่อน	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หลักเกณฑ์การเก็บศัพท์และเขียนคำอธิบายศัพท์

การเก็บศัพท์

การเก็บศัพท์เพื่อเขียนคำอธิบายในหนังสือสารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรปนั้น คณะบรรณาธิการฯ ได้เก็บศัพท์ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง การทูต และเศรษฐกิจ ได้แก่ ชื่อบุคคลสำคัญ ราชวงศ์สำคัญ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ชื่อประเทศ เมืองสำคัญ สนธิสัญญา กฎหมาย การประชุม ความตกลง และการสงคราม โดยเริ่มตั้งแต่ ค.ศ. ๑๗๘๙ จนถึงปัจจุบัน แล้วเรียงลำดับศัพท์ตามอักษร A-Z

การเขียนคำอธิบายศัพท์

(๑) ใช้ปีคริสต์ศักราชเป็นหลัก จะเทียบพุทธศักราชเฉพาะที่เป็นส่วนของคำตั้งเท่านั้น การใช้ปีศักราชต่อท้ายศัพท์ที่เป็นชื่อบุคคลใช้ปีเกิดถึงปีสิ้นชีวิตเช่นเดียวกันทั้งพระมหากษัตริย์และสามัญชน ส่วนศัพท์ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญได้วงเล็บปีที่เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ไว้ท้ายศัพท์ หนึ่ง การใช้ปีพุทธศักราชนั้น เนื่องจากก่อน พ.ศ. ๒๔๘๔ ขึ้นไป ประเทศไทยถือว่าเดือนเมษายนเป็นเดือนแรกของปี และเปลี่ยนเป็นเดือนมกราคมใน พ.ศ. ๒๔๘๔ ฉะนั้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน พ.ศ. ๒๔๘๔ ให้ถือว่าเวลาระหว่างเดือนเมษายน-มีนาคมปีคริสต์ศักราชถัดไปเป็นปีพุทธศักราชเดียวกัน

(๒) เมื่อกล่าวถึงศตวรรษจะใช้ว่า ต้นคริสต์ศตวรรษ กลางคริสต์ศตวรรษ และปลายคริสต์ศตวรรษ มีหลักดังตัวอย่างต่อไปนี้

ค.ศ. ๑๘๐๑-๑๘๓๐ เป็น ต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙

ค.ศ. ๑๘๓๑-๑๘๗๐ เป็น กลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙

ค.ศ. ๑๘๗๑-๑๙๐๐ เป็น ปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙

(๓) เมื่อกล่าวถึงพระมหากษัตริย์ของต่างประเทศ จะใช้คำราชาศัพท์เช่นเดียวกับพระมหากษัตริย์ของไทย แต่ถ้าพระมหากษัตริย์พระองค์ใดเป็นสามัญชนมาก่อนจะใช้ราชาศัพท์เมื่อเป็นกษัตริย์แล้วเท่านั้น

พระราชวงศ์ชั้นเจ้าชาย (Prince) จะใช้คำราชาศัพท์ และในวงเล็บพระนามเป็นภาษาอังกฤษจะไม่ใส่คำว่า Prince นำหน้าพระนาม ยกเว้น Prince ซึ่งเป็นบรรดาศักดิ์จะไม่ใช้คำราชาศัพท์ เช่น ขุนนางเยอรมันบางคนมีบรรดาศักดิ์เป็น Prince (Fürth) อาทิ Otto von Bismarck

(๔) การกล่าวถึงสันตะปาปา (Pope) จะใช้คำราชาศัพท์เช่นเดียวกับสมเด็จพระสังฆราชของไทย

(๕) การวงเล็บชื่อสถานที่ในต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษจะวงเล็บเฉพาะคำที่ไม่คุ้นเคย และวงเล็บเฉพาะครั้งแรกที่กล่าวถึงเท่านั้น ถ้าคำนั้นเป็นที่รู้จักและคุ้นเคย เช่น ลอนดอน ปารีส จะไม่วงเล็บภาษาอังกฤษต่อท้าย

(๖) การออกเสียงคำในภาษาต่างประเทศ เช่น ชื่อบุคคลหรือสถานที่ ได้ถอดเสียงเป็นอักษรไทย โดยวงเล็บอักษรโรมันกำกับไว้ด้วย ในการถอดเสียงเป็นอักษรไทยนั้น จะถอดตามสำเนียงภาษาของชาตินั้น ๆ โดยถือตามหลักเกณฑ์การทับศัพท์ที่ราชบัณฑิตยสถานได้วางไว้ และหลักการอ่านออกเสียงในพจนานุกรม Webster's Biographical Dictionary และ Webster's New Geographical Dictionary

(๗) คำคุณศัพท์ที่เกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ใช้ทับศัพท์ในรูปคำนามที่เป็นชื่อประเทศ เช่น Swedish ใช้ว่า ชาวสวีเดน Hungarian ใช้ว่า ชาวฮังการี Italian ใช้ว่า ชาวอิตาลี ยกเว้นชื่อที่ใช้มานานแล้ว ได้แก่

ประเทศเยอรมนี	ใช้ว่า	...เยอรมัน	เช่น	ชาวเยอรมัน ภาษาเยอรมัน
ประเทศกรีซ	”	...กรีก	”	ชาวกรีก ภาษากรีก
ประเทศไอร์แลนด์	ใช้ว่า	...ไอริช	”	ชาวไอริช
ประเทศเนเธอร์แลนด์	”	...ฮอลันดา หรือ ...ดัตช์	”	ชาวฮอลันดา ภาษาดัตช์
ประเทศสวิตเซอร์แลนด์	”	...สวิส	”	ชาวสวิส
สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือ	”	...อังกฤษ	”	ชาวอังกฤษ
สหรัฐอเมริกา	”	...อเมริกัน	”	ชาวอเมริกัน

(๘) คำศัพท์ที่ใช้ตัวเน้นและมีเครื่องหมายดอกจัน (*) กำกับ ซึ่งปรากฏในคำอธิบายศัพท์ หมายถึง คำตั้งซึ่งจะเก็บคำศัพท์เหล่านั้นไว้เพื่อเขียนคำอธิบายตามลำดับอักษร ยกเว้นชื่อประเทศซึ่งจะต้องเขียนคำอธิบาย ไม่ใช้ตัวเน้นและเครื่องหมายดอกจัน แต่ให้คงวงเล็บภาษาอังกฤษไว้

๓. หนังสือที่ใช้ประกอบในการเก็บศัพท์และเขียนคำอธิบายศัพท์

สารานุกรมและพจนานุกรม

สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป เล่ม ๑ อักษร A-B. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ :
ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๗.

สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป เล่ม ๒ อักษร C-D. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ :
ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๔.

สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป เล่ม ๓ อักษร E-G. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน,
๒๕๔๓.

สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป เล่ม ๔ อักษร H-K. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน,
๒๕๔๖.

สารานุกรมประเทศในทวีปยุโรป ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๐.

พจนานุกรมชื่อภูมิศาสตร์สากล เล่ม ๑ อักษร A-L ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ :
ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๙.

พจนานุกรมชื่อภูมิศาสตร์สากล เล่ม ๒ อักษร M-Z ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ :
ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๐.

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศราชบัณฑิตยสถานเรื่อง กำหนดชื่อประเทศ ดินแดน เขต
การปกครองและเมืองหลวง. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๕.

Arnold-Baker, Charles. **The Companion to British History**. revised 2nd ed. London : Routledge, 2001.

Belchem, John.; and Price, Richard. eds. **A Dictionary of Nineteenth Century World History**. Oxford :
Blackwell, 1994.

Blake, Robert ed. **Oxford Illustrated Encyclopedia vol 4. World History From 1800 to the Present Day**.
Oxford : Oxford University Press, 1988.

Brown Archie. ed. **The Soviet Union A Biographical Dictionary**. London : Weidenfeld & Nicolson, 1990.

Canby, Courthlandt. **Encyclopedia of Historic Places**. 2 vols. New York : Fact on File Publication, 1984.

Collier's Encyclopedia. New York : Macmillan, 1992.

Concise Dictionary of National Biography : From Earliest Times to 1985. 2 vols. Oxford : Oxford
University Press, 1992.

Crystal, David. ed. **The Penquin Encyclopedia**. London : Penquin, 2004.

Dictionary of World History. London : Thomas Nelson and Sons Ltd., 1973.

Drexel, John. ed. **The Fact on File Encyclopaedia of the 20th Century**. New York :Facts on File
Publication, 1991.

- Eggenberger, David. **An Encyclopedia of Battles**. New York : Dover Publication, 1985.
- Encyclopedia of Americana**. 2000.
- Encyclopaedia of Britannica**. 2004.
- The Encyclopaedia of Modern History**. London : Hamlyn Publishing Group Ltd., 1978.
- Evans, Graham and Jeffrey Newnham, **The Penguin Dictionary of International Relations** London : Penguin, 1998.
- Europa Year Book 2006**.
- Funk and Wagnalls New Encyclopedia**, 1990.
- The Guinness History Fact Book**. London : Guinness Publishing, 1994.
- Kavanagh, Dennis. **A Dictionary of Political Biography**. New York : Oxford University Press, 1998.
- Kenyon, J.P. ed. **A Dictionary of British History**. London : Pan Books, 1981.
- Kern, Robert W. ed. **Historical Dictionary of Modern Spain 1700–1988**. New York : Greenwood Press, 1996.
- Krieger, Joel. ed. **The Oxford Companion to Politics of the World**. New York : OxfordUniversity Press, 1993.
- Langer, William L. comp. and ed. **An Encyclopedia of World History**. 5th ed. Boston : Houghton Mifflin Company, 1972.
- Mc Crea, Barbara P.; Plano, Jack C.; and Klein, George. eds. **The Soviet and East European Political Dictionary**. Oxford : Clio Press, 1984.
- McCauley, Martin. **Routledge Who's Who in Russia Since 1990**. London : Routledge, 1997.
- Moss, Joyee, Wilson, George. **People of the World Eastern Europe and the Post-Soviet Republics**. London : Gale Research Inc., 1993.
- Palmer, Alan W. **The Penguin Dictionary of Modern History 1789–1945**. 2nd ed. Harmondsworth : Penguin, 1983.
- _____. **The Penguin Dictionary of Modern History 1900–1978**. Harmondsworth : Penguin, 1979.
- _____. **Who's Who in World Politics from 1860 to the Present Day**. London : Routledge 1996.
- Robbins, Kieth. ed. **The Blackwell Biographical Dictionary of British Political Life in the Twentieth Century**. Oxford : Blackwell, 1990.
- Shaw, Warren., Pryce, David. **Encyclopedia of the USSR 1905 to the Present**. London : Cassell, 1990.
- Shukman, Harold. ed. **The Blackwell Encyclopedia of the Russian Revolution**. Oxford : Basil Blackwell, 1988.
- Snyder, Louis L. **Encyclopedia of the Third Reich**. London : Blandford, 1989.
- Stalker, Peter. **Oxford Handbook of the World**. New York : Oxford University Press, 2000.

Stevenson, John. ed. **The Columbia Dictionary of European Political History Since 1914**. New York : Columbia University Press, 1992.

Teed, Peter. **Dictionary of the Twentieth Century History 1914–1990**. Oxford : Oxford University Press, 1992.

The Book of Rule. London : Dorling Kindersley, 2004.

Time Almanac 2006. Boston : Time Pearson Education, 2006.

Whitaker's Almanack 2005. London : The Stationary Office, 2004.

White, Stephen. ed. **Political and Economic Encyclopaedia of the Soviet Union and Eastern Europe**. London : Longman, 1990.

Wilson, Andrew; and Bachkatov, Nina. ed. **Russia and the Commonwealth A to Z**. New York : Harper Perennial, 1992.

World Almanac and Book of Facts 2006. New York : Almanac and Books, 2006.

หนังสือ

Aldrich, Robert. **The Age of Empires**. London : Thames and Hudson, 2007.

Almon, Mark. **Uprising Political Upheaval that have shaped the World**. London : Mitchell Beazley, 2002.

Barker, Brian Johnson. **World Atlas of Flags**. Singapore : Tien Wah Press, 2004.

Bideleux, Robert, and Jeffries, Ian. **A History of Eastern Europe : Crisis and Change**. London : Routledge, 1998.

Birmingham, David. **A Concise History of Portugal**. Cambridge : Cambridge University Press, 2005.

Black, Jeremy. **European Warfare 1815–2000**. New York : Palgrave, 2002.

Blainey, Geoffrey. **A Very Short History of the World**. London : Penquin Books, 2004.

Boak, Arthur E.R. and Slosson, Preston W. and Colleagues. **The History of Our World**. Boston : Houghton Mifflin Company, 1961.

Breunig, Charles. **The Age of Revolution and Reaction, 1789–1850**. New York : W.W. Norton & Company, Inc., 1970.

_____. **Europe Since 1815**. 2nd ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1966.

Brose, Eric Dorn. **A History of Europe in the Twentieth Century**. New York : Oxford University Press, 2005.

Burleigh, Michael. **The Third Reich a New History**. London : Pan Books, 2000.

Craig Gordon. **Europe Since 1815**. 2nd ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1966.

Clogg, Richard. **A Concise History of Greece**. Cambridge : Cambridge University Press, 2003.

- Crampton, R.J. **A Concise History of Bulgaria**. Cambridge : Cambridge University Press, 2005.
- Crouzet, Maurice. **The European Renaissance since 1945**. London : Thames and Hudson, 1986.
- Davies, Norman. **Europe : A History**. London : Pimlico, 1997.
- _____. **Europe East and West**. London : Jonathan Cape, 2006.
- Duggan, Christopher. **A Concise History of Greece**. Cambridge : Cambridge University Press, 2003.
- Fasel, George. **Modern Europe in the Making from the French Revolution to the Common Market**.
New York : Dodd, Mead and Company, 1974.
- Ferro, Marc. **The Great War 1914–1918**. Tr. By Nicole Stone. London : Routledge & Kegan Paul, 1973
- Fulbrook, Mary. **A Concise History of Germany**. Cambridge: Cambridge University Press, 1990.
- Gilbert, Felix. **The End of the European Era, 1890 to the Present**. 3rd ed., New York : W.W. Norton &
Company Inc., 1984.
- Gibert, Martin. **A History of the Twentieth Century 1900–1933**. Vol. I. New York : Harper Collins, 1997.
- Gilda, Robert. **Barricades and Borders Europe 1800–1914**. Oxford : Oxford University Press, 2003.
- Hitchcock, William I. **The Struggle for Europe The Turbulent History of a Divided Continent 1945 to the
Present** New York : Anchor Books, 2004
- Hobsbawn, Eric. **The Age of Extremes A History of the World, 1914–1991**. New York : Vintage Books, 1996.
- _____. **Globalisation, Democracy and Terrorism**. London : Little Brown, 2007.
- Hodgson, Godfrey. **People's Century 1900–1999**. New York : Random House, 1998.
- Holmes, Richard, ed. **The Oxford Companion to Military History**. Oxford : Oxford University Press, 2003.
- Howard, Michael and Louis, W.M. Roger. **The Oxford History of the Twentieth Century**. New York : Oxford
University Press, 1998.
- Inglefield, Eric. **Flags**. London : Kingfisher Books, 1984.
- John, Merriman. **A History of Modern Europe From the French Revolution to the Present**. New York :
W.W. Norton, 2004.
- Joll, James. **Europe Since 1870**. Bungay, Suffolk ; Richard Clay Ltd., 1976.
- Judt, Tony. **Post War A History of Europe since 1945**. London : Penguin Book, 2005.
- Kegan, Donald, Ozment, Steven and Turner, Frank M. **The Western Heritage**. 2nd ed. New York : Macmillan
Publishing C., Inc., 1983.
- Langsan, Walter Consuelo and Mitchell, Otis C. **The World since 1919**. 8th ed. New York : The Macmillan
Company, 1971.
- Libbon, Robert P. **Instant European History**. New York : Penguins, 1999.

- Litchtheim, George. **Europe in the Twentieth Century**. London : Sphere Books, 1976.
- Lowe, Norman. **Mastering Modern World History**. New York : Palgrave, 2005.
- Lukowski, Jerzy and Zawadzki, Hubert. **A Concise History of Poland**. Cambridge : Cambridge University Press, 2001.
- May, Arthur. **Europe since 1939**. New York : Holt Rinehart and Winston, 1966.
- Mayne, Richard. **Postwar the Dawn of Today's Europe**. London : Thame and Hudson, 1983.
- Mazower, Mark. **Dark Continent Europe, s Twentieth Century**. New York : Alfred A. Knopf, 1999.
- Merrimann, John. **A History of Modern Europe : From the French Revolution to the Present**. New York : Norton, 2004.
- McEvedy, Colin. **The Penquin Atlas of Recent History**. New York : Penguin, 2000.
- McKay, John P. and others. **A History of Western Society**. 2nd ed., Boston : Houghton Mifflin Co., 1983.
- Melissa Rossi. **The Armchair Diplomat on Europe**. London : Penguin Books, 2005.
- Molnar, Miklos. **A Concise History of Hungary**. Cambridge : Cambridge University Press, 2004.
- Munholland, J. Kim. **Origin of Contemporary Europe 1880–1914**. New York : Harcourt, Brace & World, Inc 1998.
- National Geographical Visual History of the World**. Washington D.C. : National Geographic, 2005.
- Newark, Tim. **Turning the Tide of War : 50 Battles that Changed the Course of Modern History**. London : Hamlyn, 2001.
- Overy, Richard, ed. **The Times Mapping History History of the 20th Century**. London : Times Book, 2003.
- Palmer, R.R., and Colton Joel. **A History of the Modern World since 1815**. 6th ed. New York : McGraw Hill, 1983.
- Paxton, Robert O. **Europe in the Twentieth Century**. New York : Wadsworth, 2005.
- Price, Roger. **A Concise History of France**. Cambridge : Cambridge University Press, 2005.
- Rene, Albrecht-Carrie. **A Diplomatic History of Europe since the Congress of Vienna**. revised ed. New York : Harper & Row, Publishers, 1973.
- Riasanovsky, Nicholas V. **A History of Russia**. 5th revised. New York : Oxford University Press, 2004.
- Rossi, Melissa. **The Armchair Diplomat on Europe**. London : Penquin Books, 2005.
- Roberts, J.M. **The Penguin History of the Twentieth Century**. London : Penguin Books, 2000.
- _____. **The Penguin History of Europe**. New York : Penguins, 1999.
- Sassson, Donald. **The Culture of the Europeans from 1800 to the Present**. New York : Harper Press, 2006.

Service, Robert. **A History of Twentieth-Century Russia**. Harmondsworth : Penguin Books, 1997.

_____. **Comrade History of World Communism**. Cambridge : Harvard University Press, 2007.

Stalker, Peter. **Oxford Handbook of the World**. New York : Oxford University Press, 2000.

Stvenson, John. ed. **The History of Europe**. London : Octopus Publishing Group Ltd., 2002.

Talocci, Mauro. **Guide to the Flags of the World**. London : Sidgwich & Jackson, 1987.

Taylor, A.J.P. **Europe : Grandeur and Decline**. London : Penguin, 1981.

Thomson, David. **Europe since Napoleon**. Harmondsworth : Penguin Books, 1966.

Viault, Birdsall. **Modern European History**. New York : McGraw-Hill, 1990.

Wasserstein, Bernard. **Barbarism and Civilization A History of Europe in Our Time**. New York : Oxford University Press, 2007.

Williamson, David. **Germany Since 1815**. New York : Palgrave, 2005.

Winks, Robin W, Adams, R.J.Q. **Europe 1890-1945 Crisis and Conflict**. New York : Oxford University Press, 2003.

เว็บไซต์ (Website) อ้างอิงและแหล่งที่มาของภาพประกอบและแผนที่

Eu site: <http://europa.eu.int>

Europe Direct: <http://europa.eu.int/europedirect>

<http://geology.com>

<http://womenshistory.about.com>

<http://www.greenwichmeantime.com>

<http://www.infoplease.com>

www.britainica.com

www.cia.gov

www.enchantedlearning.com

www.geocities.com

www.indexmundi.com

www.lonelyplanet.com

www.mfa.go.th

www.microsoftencarta.com

www.nationalgeographic.com

www.russiannobility.org

www.wikipedia.org

บัญชีศัพท์

L

Labour Party

Lafayette, Marie-Joseph-Paul-Yves-Roch-Gilbert
du Motier, Marquis de (1757-1834)

Laibach (Ljubljana), Congress of (Jan, 1821) ๓
Concert of Europe

Lamartine, Alphonse-Marie-Louis de Prat de
(1790-1869)

Lansbury, George (1859-1940)

Lansdowne, Henry Charles Keith Petty-Fitzmaurice,
5th Marquis of (1854-1927)

Lassalle, Ferdinand (1825-1864)

Lateran Treaties (1929) ๓ Concordat 1929

Latvia, Republic of

Lausanne, Treaty of (1923)

Laval, Pierre (1883-1945)

Law, Andrew Bonar (1858-1923)

Lawrence, Thomas Edward; Lawrence of Arabia
(1888-1935)

League of Nations

League of the Communist

League of the Three Emperors ๓ Dreikaiserbund

Leclerc, Jacques Phillippe (1902-1947)

Legislative Assembly, French (1791-1792) ๓
French Revolution (1789)

Leipzig, Battle of (16-19 Oct. 1813) ๓ War of
Liberation

Lenin, Vladimir Ilyich Ulyanov (1870-1924)

Leningrad, Siege of

Leo XIII (1810-1903)

Leopold I (1790-1865)

Leopold II (1835-1909)

Leopold III (1901-1983)

Lesseps, Ferdinand-Marie de, Viscount (1805-
1894)

Liberal Party

Lidice ๓ Heydrich, Reinhard Tristan Eugen

Lie, Trygve Halvdan (1896-1968)

Liebknrecht, Karl (1871-1919)

Liebknrecht, Wilhelm (1826-1900)

Liechtenstein, Principality of

Lipton, Sir Thomas Johnstone (1850-1931)

Lithuania, Republic of

Little Entente

Litvinov, Maksim Maksimovich (1876-1951)

Liverpool, 2nd Earl of; Robert Jenkinson (1770-
1828)

Livingstone, David (1813-1873)

Lloyd George, David 1st Earl Lloyd-George of Dwyfor
(1863-1945)

Locarno, Treaties of; Locarno Pacts (1925)

Lockhard, Sir Robert Hamiton Bruce ๓ Litvinov,
Maksim Maksimovich

Lomē Conventions (1975-2000)

London Naval Conference (1930)
London, Treaty of (26 April 1915) ↗ Orlando,
Vittorio Emanuele
Lorraine ↗ Alsace-Lorraine
Louis XVI (1754-1793)
Louis XVIII (1755-1824)
Louis Philippe (1773-1850)
Luddites ↗ Industrial Revolution
Ludendorff, Erich (1865-1937)
Ludwig II (1845-1886)
Lunacharsky, Anatoly Vasilyevich (1875-1933)
Luxembourg Compromise (1966-1987)
Luxembourg, Grand Duchy of
Luxemburg, Rosa (1871-1919)
Lvov, Gregory Yevgenyevich (1861-1925)
Lytton, Edward Robert Bulwer-Lytton, 1st Earl of
(1831-1891)
Lytton, Victor Alexander George Robert Bulwer-Lytton,
2nd Earl of (1876-1947)
Lytton of Knebworth, Edward George Earle Bulwer-
Lytton, 1st Baron (1803-1873)

M

Maastricht, Treaty of
MacDonald, James Ramsay (1866-1937)
Macedonia, Republic of
Macmahon, Patrice (1808-1893)
Macmillan, Maurice Harold, 1st Earl of Stockton
(1894-1986)
Maginot Line

Mahan, Alfred Thayer (1840-1914)
Major, John (1943-)
Makarios III; Mouskos Michael Khristodolou
(1913-1977)
Makhno, Nestor Ivanovich (1889-1934)
Malenkov, Georgi Maksimilianovich (1902-1988)
Malta, Battle of ↗ Malta, Republic of
Malta, Republic of
Malthus, Thomas Robert (1766-1834)
Mannerheim, Carl Gustaf Emil (1867-1951)
Manstein, Fritz Erich von (1887-1973)
Marat, Jean Paul (1743-1793)
March on Rome' 1922 ↗ Mussolini, Benito
Marie-Antoinette (1755-1793)
Marie Louise (1791-1847)
Marne, First Battle of
Marshall Plan (1948-1952)
Martov, Yuly Osipovich (1873-1923)
Marx, Karl (1818-1883)
Marxism ↗ Marx, Karl
Masaryk, Jan (1889-1948)
Masaryk, Tomáš Garrigue (1850-1937)
Mata Hari (1876-1917)
Matteotti Crisis (1924) ↗ Matteotti, Giacomo
Matteotti, Giacomo (1885-1924)
Maximilian (1832-1867) ; Ferdinand Maximilian
Joseph, Archduke
Mazzini, Giuseppe (1805-1872)
Mediterranean Agreements (1887)
Mein Kampf

Melbourne (of Kilmore), William Lamb, 2nd Viscount
Melbourne (1779–1848)
Mendès-France, Pierre (1907–1982)
Mensheviks
Messina Conference (1955)
Metaxas, Ioannis (1871–1941)
Metternich, Klemens Fürst von (1773–1859)
Mihajlović, Dragoljub (1893–1946)
Milner (of Saint James's and Cape Town), Alfred
Milner, 1st Viscount (1854–1925)
Milosevic, Slobodan (1941–2006)
Milyukov, Pavel Nikolayevich (1859–1943)
Mindszenty, József (1892–1975)
Mitterrand, François Maurice-Marie (1916–1996)
Moldova, Republic of; Moldavia
Mollet, Guy (1905–1975)
Molotov, Vyacheslav Mikhaylovich (1890–1986)
Moltke, Helmuth Karl Bernhard von (1800–1891)
Monaco, Principality of
Monnet, Jean Omer Marie Gabriel (1888–1979)
Montgomery, Bernard Law; 1st Viscount Mont-
gomery of Alamein (1887–1976)
Moro, Aldo (1916–1978)
Moroccan Crises (1905–1906, 1911)
Morrison, Herbert Stanley (1888–1965)
Moscow Conference (1943, 1947)
Mosley, Sir Oswald (Ernald), 6th Baronet (1896–
1980)
Mountbatten of Burma, Louis Mountbatten, 1st Earl
(1900–1979)

Muhammad Ali (1769–1849)
Munich Agreement (1938)
Munich Putsch (1923) ☞ Beer Hall Putsch
Murat, Joachim (1767–1815)
Mussolini, Benito Amilcare Andrea (1883–1945)

N

Nagy, Imre (1896–1958)
Napoleon I (1769–1827) ☞ Bonaparte,
Napoleon
Napoleon III (1808–1873) ☞ Bonaparte, Charles
Louis Napoleon
Napoleonic Wars (1804–1815)
Narodnik; Russian Populism
National Socialist German Workers Party
(Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei
– NSDAP) ; Nazi Party
Nazi Party ☞ National Socialist German Workers
Party
Nazi–Soviet Pact; German–Soviet Nonaggression
Pact; Ribbentrov–Molotov Pact (1939)
Negrín López, Juan (1894–1956)
Nelson, Viscount Horatio (1758–1805)
Nesselrode, Karl Robert, Count (1780–1862)
Netherlands, Kingdom of the; Holland
Neuilly, Treaty of
Neurath, Konstantin Freiherr von (1873–1956)
New Economic Policy – NEP
Ney, Michel, Dud d' Elchingen, Prince de la Moskowa
(1769–1815)

Nicholas I (1796-1855)
Nicholas II (1868-1918)
Night of Broken Glass ㉑ Kristallnacht
Night of the Long Knives (1934)
Nineteen-Five Revolution; Russian Revolution of
1905
Normandy Landings ㉑ D-day
North African Campaigns (1942-1943)
North Atlantic Treaty Organization - NATO
North German Confederation
Northcliffe, Alfred Charles William Harmsworth,
Viscount (1865-1922)
Northern Ireland
Norway, Battle of; Norwegian Campaign (1940)
Norway, Kingdom of
November Revolution (1918)
Novotný, Antonin (1904-1975)
Nuclear Test Ban Treaty; Limited Test Ban Treaty -
LTB (1963)
Nuremberg Laws (1935)
Nuremberg Rallies
Nuremberg Trials (1945-1949)

O

Oastler, Richard (1789-1861)
O'Connell, Daniel (1775-1847)
O' Connor, Feargus Edwaed (1796-1855)
October Putsch; October Event (1993)
October Revolution (1917)
Oder-Neisse Line
Olav V (1903-1991)
Operation Barbarossa ㉑ Barbarossa Operation
Orange Free State ㉑ Cape Colony
Orange Revolution
Organization for Economic Cooperation and
Development - OECD ㉑ Organization for
European Economic Cooperation - OEEC
Organization for European Economic Cooperation -
OEEC
Orlando, Vittorio Emanuele (1860-1952)
Orsini's Plot
Ostpolitik
Ottoman Empire
Owen, Robert (1771-1858)